

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Thesavrvs Sacrorvm Ritvvm, Sev Commentaria In Rvbricas Missalis, Et Breviarii Romani.

In quibus origo cuiusque Ritus, causae historicae, vel mysticae, ex
maiorum ingenio, Theoria, Praxis, obligatio, & exquisitus vsus, additis
opportune Decretis omnibus S. Rituum Congreg. quàm breuissimè
explicantur.

Gavanti, Bartolommeo

Venetiis, 1647

De Festo Ascensionis Domini. 17.

urn:nbn:de:hbz:466:1-9521

3 Qui non interfunt Processionibus, dicant priuatim Litanias, &c. quo verbo præcipitur omnibus, qui tenentur recitare Horas Canonicas, sub mortali, ex *Suar. lib. 4. de Hor. Can. cap. 25. num. 8. & 9.* Neque de his loquitur Pius Quintus in Bulla, quando tantum hortatur ad *Pfalm. Pœnitentiales, &c.* & licet oremus stâtes tempore Paschali; tamen ij, qui non intersunt Processionibus, flexis genibus eas recitare debent, Io. Beletii *cap. 121.* Mœrorem enim habent cū colore violaceo, & recitantes peccatorum potius statum representant, quàm iustorum: unde in ijs dicunt, *Peccatores.* De auctoribus Litaniarum maiorum, & minorum diximus in primo Tomo.

4 Caueant ij, qui in Processione fabulantur, & materialiter tantum cantant cū alijs Litanias, vel non cantant, ne rei fiant coram Deo: communis enim est opinio, eos teneri ad priuatam earumdem recitationem; quia inter absentes eo modo numerantur.

5 An verò in Processione sint cantandæ Litanie cum repetitione, uti fit in Sabbato Sancto? nonnulli eas cantant cum repetitione in Litanijs maioribus, non in alijs. alij semper cum repetitione. standū videtur consuetudini locorum, habita ratione quoque longioris, aut breuioris viæ: sed repetitio propria est Sabbati Sancti, & Pentecostes. si fiat Processio, non ante discedatur ab altari, quàm sit cantatum inclusiue: *Sancta Maria: ora pro nobis.* ut dicitur in Rituali Pauli V. In longiori Processione vel repetantur, vel addantur *Psalmi Pœnitentiales seu Gradales. ibid.* terminetur autem cum Precibus, & Orationibus, quæ habentur in fine Litaniarum Breuiarij Romani. *ibid.*

6 Questum fuit: An ille, qui recitat Vesperum Matutinum cum Laudibus, possit etiam statim recitare Litanias: & respondere, posse quia Rubrica coniungit Litanias cum Laudibus, quibus iccirco adimitur *Vers. Fidelium tit. 30. de Oratione num. 3.* & accessorium sequitur naturam sui principalis, quod in hoc casu sunt Laudes.

De Festo Ascensionis Domini.
Cap. XVII.

1 Vigilia Ascensionis non habet ieiunium; quia de tēpore Paschali est; unde & admittit Hymnum, *Te Deum.* Habet Homiliam de Euangelio Missæ, de nouo iure Pij V. ut cōcorder officium cum Missa. *Microlog. cap. 55.* meminisse iunij, ergo post eum cessauit, vel alicubi tantum fuit seruatum.

2 Ascensio Domini indicitur festina; cū Antiphonis ad vnumquemque *Psalmm*, puto ad feruorem caritatis excitandum, quæ in Antiphonis significatur, ut diximus supra *Sectione 5. cap. 7. num. 3. pag. 59.* & in Ordine Rom. leguntur lectiones primi Nocturni, de Actibus Apostolorum, quæ à nobis *Amal. de Ord. Antiph. cap. 56.* indicat officium idem, quod nos recitamus. Oratio habetur in Sacram. Gregor. Habet Octauam, ex *Radhulph. propos. 19.*

3 In sequentibus diebus prosequimur reliquas Epistolas legere Apostolorum Petri, Ioannis, & Iudæ; vsque ad Pentecostem, ex decreto Gelasij. & binæ Petri, ternæ Ioannis habent rationem vnius libri, sicuti diximus de Epistolis Pauli, ut iccirco nihil cures, si earum initia legi nō possint, impeditis proprijs Ferijs. quod in postrema Breuiarij recognitione examinauimus.

4 Scripsit autem Petrus secundam Epistolam Anno Christi 68. paulò ante martyrium, ut idemmet significat in Epistola. Baron. eo anno. Sanctus Ioannes scripsit primam, quæ legitur in Dominica infra Octauam Ascensionis, Anno 99. occasione Hæresis Basilidis, qui negabat veritatem carnis in Christo; eodemque anno scripsisse creditur alias duas quæ leguntur in Feria quarta, & sexta sequentibus. Iudas autem, ut putat Baronius, scripsit post 2. Petri, Anno 68. cū sit eiusdem ferè argumentis, & vltimo loco ponitur; quia in Catalogo Apostolorū erat auctor de postremis; neque insignis ea fuit æstimata, ut Epistola Iacobi, quæ cæteris præposita fuit, ut meritò Iudæ Epistola

folia cesserit locum Epistolae S. Ioannis posterius scriptis, ut diximus, Anno 99. Et haec de auctoribus Epistolarum.

5 Octava Ascensionis erat Semiduplex in Breu. edito Ven. 1521. hodie Duplex, & habet officium quoad Lectiones propriam; alias enim, ut in Festo, legebatur. Habet primas, & secundas Vesperas integras, si concurrant cum Duplici maiori, ut in postrema Breuiarii recognitione dictum est.

6 In Feria sexta, & Sabbato sequentibus officium est de Ascensione, & de Dominica infra Octavam Ascensionis, Sed cur in secundis Vesperis Octavae Ascensionis non fit commemoratio sequentis officij Semiduplicis, per Antiphonam ad *Magnificat* Dominicae; sicut in secundis Vesp. Oct. Innocentium fit de sequenti offic. Semiduplici, Vigiliae Epiph. & per Antiphonam Dominicae infra Octavam Natiuitatis? eadem enim videtur esse ratio. Non est tamen eadem: nam concurrente Octava Innocentium, cum sequenti Vigilia fit concursus inter Festum de Sanctis, & officium de Domino Sanctorum sub minori ritu; & ideo de Duplici sunt Vesperae cum commemoratione sequentis Semidupl. At in Octava Ascensionis cum sequenti officio non debet esse concurrentia; quia vtrumque officium, licet Duplex alterum, alterum Semiduplex, est tamen de eodem Domino; de quo non conuenit facere Festum, & simul commemorationem; ideo omittitur commemoratio.

7 Si Feria 6. occurrat Festum Semiduplex, in 2. vesp. fit tantum commemoratio Feriae sextae; & ratio est, quia potius est concurrentia Festi, & Feriae, quam concurrentia cum Sabbato sequenti; quod neque est Festum Semiduplex, neque dies infra Octavam, sed officium Semiduplex repetitae Dominicae usque ad Nonam inclusiuè. si occurrat Festum Duplex, fit de eo cum commem. Feriae in Laudibus, & secundis Vesperis, sine Lectione Homilie, cuius Euangelium in Dominica sufficienter fuit lectum. De Festo autem Semiduplici translato fit in

hac fer. 6. ut alias, restituta Rubrica de translato festorum num. 5. prout legebatur sub Clem. VIII.

8 Dices: cur in Sabbato, Vigilia Pentecostes, non dicitur in officio Oratio Missae, & legitur in eodem Euangelium missae? Respondeo, quod Oratio Missae ad baptizatos pertinet, ut patet ex eiusdem verbis, & hi baptizantur cantata Nona, finito officio.

9 Ad Primam, in his duobus diebus, licet sint officia Semiduplicia, & extra Octavam, omittuntur tamen Preces, de iure nouo Clem. VIII. quod tamen erat in usu in Breu. edito 1550.

10 Per decem vero dies fit officium de Ascensione, Amal. *de ordin. Antiph. cap. 54.* quia per obseruantiam Decalogi acceperunt Apostoli Spiritum Sanctum in Pentecoste, Durand. *lib. 6. cap. 105.* Oratio Dominicae alia est ab Oratione Missae, quae habentur in Sacramentario Gregor.

De Pentecoste. Cap. XVIII.

1 **H**abet in Matutino tres Psalmos cum totidem Lectionibus, ut in Paschate, Ordo Romanus, & ex Greg. VII. *de consecrat. dist. 5. c. In die,* ubi alletur fieri de antiquo more; quamuis apud Romanos fuisse suo tempore festum nouem Lectionum scribat Amalarius Gregorio longe antiquior in *prologo de Ord. Antiph. contra Ordinem Romanum Amalario antiquiorem.*

2 Restitutus est ergo ritus à Greg. VII. vel firmatus Decreto quo ritu idem significatur, quod diximus supra in Paschate *c. 14. numero 1.* exceptis proprijs causis ad resurrectionem pertinentibus. Antiphonas, quae in hac die dicuntur in Nocturno, recenset Amalar. *lib. 4. diuin. offic. capit. 27.* ut demonstratur, inquit, vnum opus esse in potentia miraculorum S. Trinitatis, tum in resurrectione Filijum in aduentu Spiritus Sancti. Tres Psalmos dicit ob Baptismum, qui datur in Pentecoste in nomine Trinitatis, tradit Gemma *lib. 3. c. 144.* Antiphonarum ad Laudes, quae apud nos, me-